

СЕКЦІЯ:
КУЛЬТУРОЛОГІЯ ТА МЕДІАКОМУНІКАЦІЇ

М. В. Александрова, О. М. Афанасьєва

**ТРАНСФОРМАЦІЯ МЕДІАКУЛЬТУРИ ТА МЕДІАІНДУСТРІЇ ПІД ВПЛИВОМ
УПРОВАДЖЕННЯ ТЕХНОЛОГІЇ 5G**

М. Aleksandrova, O. Afanasieva

**TRANSFORMATION OF THE MEDIA CULTURE AND MEDIA INDUSTRY
UNDER THE INFLUENCE OF 5G TECHNOLOGY**

Упровадження технології мобільного зв'язку п'ятого покоління (5G) постає одним із визначальних чинників трансформації медіакультури та медіаіндустрії в умовах цифрової епохи. Завдяки надвисокій швидкості передачі даних, мінімальним затримкам і можливості одночасного підключення великої кількості пристроїв, 5G формує нові умови функціонування медіасередовища та суттєво розширює комунікаційні можливості суспільства.

Мета розвідки полягає у виявленні ключових напрямів трансформації медіакультури та медіаіндустрії під впливом упровадження технології 5G, а також у визначенні нових комунікаційних практик, професійних вимог і соціокультурних викликів, що постають у цифрову епоху.

Технологічні зміни спричиняють глибоку трансформацію способів виробництва, поширення та споживання медіаконтенту. Зокрема, відбувається активний розвиток кросмедійних і конвергентних практик, що забезпечують інтеграцію різних платформ і форматів. У результаті стираються межі між традиційними та цифровими медіа, а інформаційний обмін набуває безперервного та глобалізованого характеру.

В умовах розвитку 5G медіаіндустрія зазнає структурних змін, що впливають на професійні стандарти та вимоги до фахівців. Сучасні медійники повинні опанувати інструменти роботи з великими даними, технології штучного інтелекту (ШІ), нейронні мережі, а також імерсивні формати (VR/AR) і кросплатформні підходи. Водночас зростає значення фактчекінгу та критичного аналізу інформації як ключових елементів професійної діяльності.

Трансформаційні процеси охоплюють і медіакультуру як сферу соціокультурної взаємодії. Змінюються моделі сприйняття контенту, практики медіаспоживання та рівень залученості аудиторії. Завдяки технологічним можливостям 5G поширюються нові формати контенту, зокрема відео надвисокої якості (4K, 8K), інтерактивні та імерсивні продукти, що забезпечують глибший досвід взаємодії користувача з інформаційним середовищем.

Окремим аспектом трансформації є інтелектуалізація медіавиробництва. ШІ і нейронні мережі дедалі активніше використовуються для автоматизації процесів обробки інформації, персоналізації контенту та аналізу аудиторних запитів. Водночас вони не замінюють людський фактор у створенні смислів, інтерпретації подій і формуванні наративів, що зберігає ключову роль творчості та критичного мислення.

Разом із новими можливостями впровадження 5G актуалізує низку викликів для медіакультури та медіаіндустрії, особливо в умовах повномасштабної війни в

Україні. Серед них — посилення інформаційних атак, поширення дезінформації, кіберзагрози та зниження довіри до медіа. Це зумовлює необхідність переосмислення підходів до інформаційної безпеки, розвитку ефективних комунікаційних стратегій і зміцнення інституційної спроможності медіасфери.

У цьому контексті важливого значення набуває формування медіаграмотності як складової сучасної медіакультури. Розвиток навичок критичного мислення, аналізу інформації та розпізнавання маніпуляцій є необхідною умовою стійкості суспільства до інформаційних впливів. Підтримка незалежних медіа, впровадження освітніх програм і використання сучасних цифрових інструментів моніторингу сприяють підвищенню якості медіасередовища та його демократизації.

Упровадження технології 5G зумовлює комплексну трансформацію медіакультури та медіаіндустрії, що проявляється у таких ключових вимірах:

1. Технологічному — через зростання швидкості, інтерактивності та мультимедійності контенту;
2. Структурному — через розвиток кросмедійності, конвергенції та платформізації медіасередовища;
3. Професійному — через підвищення вимог до цифрових компетентностей, аналітичних навичок і володіння III-інструментами;
4. Соціокультурному — через зміну моделей медіаспоживання, посилення ролі аудиторії та формування нових практик взаємодії з інформацією.

5G виступає каталізатором інтелектуалізації медіавиробництва та персоналізації контенту, водночас зберігаючи визначальну роль людського фактору у створенні смислів. В умовах гібридних загроз особливого значення набувають медіаграмотність, критичне мислення та ефективні стратегії інформаційної безпеки. Таким чином, подальший розвиток медіакультури та медіаіндустрії безпосередньо залежить від здатності інтегрувати технологічні інновації з гуманітарними підходами до аналізу інформаційних процесів.

Н. С. Бедріна

**ЦИФРОВА ДЕКОЛОНІЗАЦІЯ ТА ЖІНОЧЕ ЛІДЕРСТВО
В DIGITAL HUMANITIES:
СТРАТЕГІЇ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОГО ОПОРУ**

N. Bedrina

**DIGITAL DECOLONIZATION AND WOMEN'S LEADERSHIP
IN DIGITAL HUMANITIES:
STRATEGIES OF INTELLECTUAL RESISTANCE**

В умовах повномасштабного вторгнення збереження культурної спадщини виходить за межі фізичної консервації. Digital humanities стає інструментом «цифрової броні», що дозволяє не лише фіксувати об'єкти, а й повертати суб'єктність українській культурі в глобальному науковому просторі. Цифрова гуманітаристика працює на перетині культури та технологій, використовуючи оцифрування для дослідження, аналізу великих даних, збереження й репрезентації культурної спадщини.

Особливу роль у цьому відіграє жіночий активізм, який через роботу з даними кидає виклик імперським нарративам. У цьому контексті ми можемо розглядати оцифрування як акт радикальної турботи про українську ідентичність.